

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Beneficiorum resignationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

toritatis Apostolicæ contemptum, & plurimorum scandalum: Volens itaque qui paulatim in religiosos irreperunt abusus, & abutibus nimis licentiosis aliquando, sicut par est, occurrere, suamque sedi præfatæ prærogatiuam asserere, omnes, & singulas electiones quarumvis personarum ad regimina monasteriorum, prioratum, præpositurarum, & aliarum dignitatum conuentualium, ipsarumque electionum confirmationes per quoscunque cuiusvis status, gradus, ordinis, & conditionis existant, & quauis etiam archiepiscopali, patriarchali, aut maiori præfulgeant dignitate hæcenus sic præsumptas, nullas, & inualidas, ac pro nullis, in ualidis, & prorsus infectis habendas esse, personasque sicut præfertur electas, & confirmatas, monasteria, aliasque dignitates huiusmodi sine legitimo titulo possedisse, & possidere, Nec non illorum fructus, redditus, & proventus indebite percepisse, & percipere. Ac personas ipsas ad absolutionem, & habilitationem suam per his, nec non confirmationem electionum de se factarum a sanctitate sua seu Romano Pontifice pro tempore existente, aut sede prædicta infra sex menses a data presentium computandos impetrandum, ac literas Apostolicas super huiusmodi confirmatione in totum expediendum omnino teneri declarauit. Et nihilominus hac sua perpetuo ualitura Constitutione statuit, & ordinauit quod nullus de cetero se in regimine, & administratione monasterii, vel alterius dignitatis conuentualis, ad quod seu quam illum eligi contigerit in spiritualibus, vel temporalibus antequam rite celebrata electio a Sanctitate sua, aut Romano Pontifice pro tempore existente, & sede prædicta confirmata, & literæ Apostolicæ desuper expeditæ fuerint, per se, vel alium in toto, vel in parte quouis qualitate colore immiscere, aut ad illud, vel istam recipere, vel alias se pro eius prælo gerere præsumat. Decernens omnes, & singulos qui secus fecerint, iure si quod illis ad monasteria, vel eorum regimina, & administrationes, ac alias conuentuales dignitates per electionem huiusmodi quantum fuerit, eo ipso priuatos, & deinceps ineligibiles esse, ipsaque monasteria, & alias dignitates ab eadem sede impetrari posse; qui uero similes electiones confirmare præsumperit, etiam eo ipso superiores ordinum uidelicet suis dignitatibus priuatos; ordinarijs autem locorum etiam si Archiepiscopali, & maiori præcellant dignitate, ingressum ecclesiæ interdictum, eosque ab ecclesiarum suarum regimine, & administratione suspensos existere.

Placet publicetur, & describatur. I.

Lectæ, & publicata fuit præscripta regula Romæ, in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ millesimo, quingentesimo sexagesimo quarto Die uero Martis ultima mensis octobris, Pontificatus præfati. S. D. N. Papæ Anno Quinto.

Ann. Homellius Custos.

BENEFICIORVM RESIGNATIONES.

*Cogruit
tit. de re
nuncia.*

PRÆTER Summistas sciendū est beneficium potuisse olim resignari simpliciter in manib. collatoris c. admonet. de reu. gl. in clem. unica in ver. manibus, eo. tit. & in c. de regularibus, in ver. dimittant, de simo. Mand. in praxi signa. gratia in ver. resignatio. non tamen ad fauorem, quia esset simonia. gl. & Abb. in c. ex parte, nu. 4. de off. deleg. & in c. cum vniuersorum, num. 5. de re perm. nisi fieret in manibus Papæ secundū stylum curiæ a multis seculis serua-

BENEFICIORVM RESIGNATIONES. 111

tum, a quo tamen cœpit recedere Gre. xiiij. qui permisit, vt vna cum renunciatio-
ne vnus præfentetur petitio alterius, cui renunciatus vellet conferri. Nauar. in
man. confic. 23. sub nu. 107.

Sed postea Pius V. suspendit facultates, & auctoritates conferendi beneficia
per resignationem, seu permutationem vacantia in manibus quorumcunque or-
dinatorum vt patet ex eius constitutione publicata Romæ die Augusti 1657. In-
cip. Officium credita fol. 992. in Bullario.

Deinde Pius V. relaxauit supradictam prohibitionem de non admittendis
resignationibus per ordinarios cum modificationibus vt ex altera eius constitu-
tione publicata Romæ die 10. Aprilis 1568. fol. 1014. Incip. Quanta ecclesia Dei
incommoda præallegata duæ Constitutiones Pii V. sunt sequentis tenoris.

*Bulla Eiusdem S. D. N. Pii. Pape V. Relaxationis prohibitionis de non admitten-
dis Resignationibus per Ordinarios, cum modificationibus.*

OFFICIUM credita nobis administrationis exposcit, vt non solum corri-
gamus ea, quæ perperam attentatur, verum etiam ne in futurum illa contra ec-
clesiasticam puritatem attentari possint, debita animaduersione prouideamus. Sa-
ne cum, sicut accepimus, in resignationibus, & permutationibus quæ tam apud
Sedem Apostolicam, quam in partibus in Ordinariis manibus fiunt, quam-
plurimi abusus intrepserint, Nos volentes huiusmodi abusus ab Ecclesia Dei tol-
lere, & futuris resignationum, & permutationum admissiõibus eam normam
præscribere, qua sanctuarium Dei hominum pactiõibus tradi non possit, ac vt
omnis simoniae labes, & fraudis suspicio, in beneficiorum ecclesiasticorum prou-
isionibus absit, decernimus supplicationes beneficiorum quorumcunque resigna-
tionum, seu permutationem continentes, donec per nos illarum admittendarum
modus præscriptus fuerit, vltius non per modernos, & pro tempore existentes
Cardinales, & alios signaturæ nostræ gratia præfectos, vt antea, sed per nos tan-
tum, manu nostra signari debere. Et ne, dum præmissis occurrere intendimus, &
a signaturæ nostræ præfectis ab illis abstinendum censuimus, locorum Ordina-
rii, ceterique beneficiorum ecclesiasticorum inferiores Collatores præfati, vt an-
tea a plerisque eorum factum esse audiuius, ita se fiducialiter cum iis, qui in eo-
rum manibus beneficia ecclesiastica resignant, vt non nisi illis, quos ipsi nomi-
nauerint, aut pro quibus intercesserint ea conferant, & de eis prouideant, vel di-
sponant, ac quos ecclesia plus posse cognoscunt, negligant, & cõtemnant, Aposto-
lica auctoritate, ac de Apostolica potestatis plenitudine, hac nostra Cõstitutione
omnibus, & singulis dilectis filiis nostris, & Sedis Apostolicæ Legatis, Nunciis,
ac venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, ac
quorumuis Cathedralium, & collegiarum ecclesiarum Capitulis, Abbatibus, ce-
terisque aliis quorumuis beneficiorum ecclesiasticorum quomodocunque quali-
ficatorum inferioribus Collatoribus, ad quos de iure, vel consuetudine eorun-
dem beneficiorum resignationes, seu permutationes admittendi facultas spectat,
& pertinet, quacunque dignitatis prærogatiua etiam Cardinalatus honore fol-
gentibus prohibemus, ne posthac, donec debitus modus, vt præmittitur, statu-
tur, ac decernatur, quorumuis beneficiorum ecclesiasticorum, tam secularium quàm
quorumuis ordinum regularium, qualitercunque qualificatorum, etiam si iuris-
patronatus, & ad quorumuis præsentationem, nominationem, electionem, &
quacunque aliam dispositionem pertineant, resignationes, seu permutationes reci-
piant

piant, vel admittant, neque beneficia eadem tamquam per resignationem vacantia, quibusvis personis conferant, vel de eis provideant, aut quomodolibet disponant. Non enim beneficiorum præfatorum collationes, aut quasvis alias dispositiones per eosdem factas, nullas, irritas, & inanes, nullumque ius, aut titulum etiam coloratum, tam in petitorio, quam possessorio prouisis tribuere, ac ipsos sic prouisos ad eadem beneficia ecclesiastica obtinenda perpetuo inhabiles fore, & esse: Ac omnes, & singulos Collatores præfatos, in collatione, prouisione, & dispensatione beneficiorum, in eorum manibus sic resignatorum, quouis prætextu etiam deuolutionis vacantium, se intromittere nullatenus posse, beneficiaque præfata tanquam vere vacantia, per nos, & Sedem apostolicam, & quouis eorundem Collatorum in quorum manibus, contra huiusmodi nostram prohibitionem, resignationes, seu permutationes factæ fuerint, Superiores, nullo alio deuolutionis ordine seruato, sed quod locus sit præuentioni, conferri, & de iis prouideri, ac disponi libere, & licite posse: Et sic per quoscunque Iudices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuiuslibet quouis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane si secus super iis a quoquam quouis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, statuimus atque decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinamentis Apostolicis, etiã iuramento, confirmatione Apostolica, vel quouis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & sæpius innouatis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua mentio habenda esset, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ceterum quia difficile foret præsentibus literas ad singula quæque loca, in quibus opus, fuerit, deferri, Volumus etiam decernimus, quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ; quodque literæ ipsæ in Cancellaria Apostolica publicentur, ac omnes ita afficiant, & arcuant, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ prohibitionis, statuti, derogationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, sexto Idus Augusti, Pontificatus nostri anno secundo.

B. Cyrillus.

H. Cumyn.

Registrata in Secretaria Apostolica.

Lectæ, & publicatæ fuerunt retrospectæ literæ Romæ in Cancellaria apostolica, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septimo, Die vero Lunæ xvij. Mensis Augusti. Pontificatus Sanctiss. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. anno secundo,

Bulla

Bulla S. D. N. Pij Papæ V. Relaxationis prohibitionis de non admittendis Resignationibus per Ordinarios, cum modificationibus.

Pius Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam,

QUANTA Ecclesia Dei incommoda omni tempore attulerit, & nunc quotidie magis afferat ministrorum in eam ingressio vitiosa, tam late perspiciant, & cum mœrore expendant Præsules omnes, & pastores, quando hæc perniciosæ tetarum omnium maxima, tam multas orbis Ecclesias impie violarit. Quia vero hoc malum cum in ceteris frequens, tum maxime in beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum dimissione admittitur, nemini molestum esse debet, quod pridem de reprimendis quotidianis fraudibus, quæ hac in re frequentiores internoscuntur, certam aliquam rationem tandem inveniuri, officij nostri partes in prohibenda omnibus interim resignationum huiusmodi receptione paulo severius interposuerimus, omnesque beneficiorum interim resignandorum dispositiones quæ fierent, in irritum revocaverimus, ac etiam decreverimus nullum per eas in illis ius, neque titulum, vel coloratum tam in petitorio, quam in possessorio ipsis prouisis tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda perpetuo inhabiles fore; Collatores vero alias in illorum dispositione etiam tanquam deuolutionis iure sese interponere non posse, sed de eis ut vere vacantibus, siue per Rom. Pont. siue alios collatorum eorundem superiores, ut præuentum esset, libere prouideri. Nunc autem intendentes institutum hoc nostrum, quo sanctuarium Domini cupimus illibatum auctore Domino persequi, ac simul quantum in nobis est cauere, ne resignationes ipsæ dehinc pro cuiusque arbitrio, nullisque vel certe leuibus causis passim, & temere admittantur, Prohibitionem, & alia prædicta ac cetera omnia nostris super his literis contenta eatenus relaxamus, ut posthac Episcopi, & alij facultatem habentes eorum duntaxat resignationes recipere, & admittere possint, quæ aut senio cōfecti, aut ualitudinarij, aut corpore impediti, vel vitiosi, aut crimini obnoxij, censurisque ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt, aut non debent ecclesiæ, vel beneficio interuire, seu qui vnum aliud vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoueri, Religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exequantur, denique cū quis ex alijs causis acciderit, qui constitutione felicis recordationis Innocentij Papæ iij. de dimittendis cathedralibus ecclesijs, edita continentur, Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt vel non audeat in loco beneficij rehære secuti. Sed nec horum ullus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus valeat villo modo beneficium, vel officium ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit, quo in vita possit commode sustentari. Ad hæc beneficiorum, & officiorum permutationes admittere, quæ Canonice sanctionibus, & Apostolicis constitutionibus permittuntur. Caueant autem Episcopi, & alij prædicti, itemque omnes electores, præsentatores, & patroni tam ecclesiastici, quam laici quicumque sint, ne verbo quidem, aut nutu, vel signo futuri in huiusmodi beneficijs, & officijs successores, ab ipsis resignantibus, aut alijs eorum significatione vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualiscunque intercedat. Ceterum præcipimus, atque interdicens, ne ipsi Episcopi, aut alij collatores de beneficijs, & officijs, resignandis prædictis, aut suis, aut admittentium consanguineis, affinis, vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in

H extra-

extraneos collationum audeant prouidere, quod si secus, ac etiam quicquid præter vel contra formam prædictorum fuerit: a quocunque temere attentatum, id totum ex nunc vires, & effectum decernimus non habere. Qui vero contra fecerint, ut in eo quo deliquerint puniatur, a beneficiorum, & officiorum collatione, nec nõ electione, præsentatione, confirmatione, & institutione prout cuique comperierit, à diu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano Pontifice meruerint obtinere, & qui talia beneficia seu officia receperint, eos prædictis penis volumus subiacere. Et nihilominus in eos, qui sic suspensi conferre, eligere, præsentare, confirmare, vel instituere aut fuerint, excommunicationis quo ad personas, quo vero ad capitula, & conuētus a diuinis suspensionis sententiis ipso facto promulgamus: quibus etiam nullus aliud quàm ipse Romanus Pontifex siue absolutio nis, siue relaxationis gratiam (excepto mortis articulo) valeat impernre. Prohibitiones, & literis nostris prædictis nihilominus in ceteris omnibus perpetuo valituris. Nõ obstantibus quibuscũque priuilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, & specialibus quibuscũque; Episcopis, & aliis superioribus, ac inferioribus ecclesiarum prælatis, nec non Ecclesiis, Monasteriis, & Capitulis, Conuentibus, Collegiis, & vniuersitatibus, eorumque, & aliis personis etiam Regia, & Imperialis maiestate præditis sub quacunque verborum forma, & cõceptione concessis, per quæ effectus præsentium impediri posset, quomodocunque vel differri, et de eis ipsorumque totis tenoribus ad verbum, ac de propriis nominibus eorum, nec non Ecclesiis, Monasteriis, locis, ordinibus, & dignitatibus de quibus nec nõ causis propter quas illa cõcessa sunt, specialè & expressam præsentibus fieri oporteret mentionum. Ceterum iubemus easdem præsentibus ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de vrbe, & in acie Campi Floræ publicati, & earum exẽpla affigi, volumusque eas sic publicatas omnes & singulos perinde afficere, & obligare, ac, si illis ipsis fuissent singulariter intimata: exemplis quoque prædictis etiam impressis, manuque Notarii publici, & sigillo prælati ecclesiastici vel eius curiæ ob signatis, eandem prorsus fidè adhiberi, quæ ipsis præsentibus si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ relaxationis, præcepti, interdicti, decreti, promulgationis, iussionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Kl. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ca. Glorierius:

H. Cumyn.

Registrata apud Casarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Indictione vndecima, die vero decima mensis Aprilis, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii dinina prouidentia Papa Quinti, anno Tertio, Retroscriptæ literæ Apostolica, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ dimissis, ibidem eorundem exemplis affixis per nos Iulium Parinum, & Ioan. Andream Panizzam prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Bartholomæus Sottocasa Magister Curforum.

ROMÆ, Apud Hæredes Antonij Bladj Impressores Camerales.

Post

Post hac Episcopi, & alij facultatem habentes eorum duntaxat resignationes recipere, & admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetudinary aut corpore impediti, vel vitiosi, aut crimini obnoxij, censurisq; ecclesiasticis irriteriti, aut nequeunt, aut non debent ecclesia, vel beneficio inseruire, qui vnum aliud, vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoueri. Religionem quoque ingressuri vel matrimonium contracturi si statim postea id re ipsa exequantur. denique cum quis ex alijs casibus acciderit, qui constitutione fel. recon. Innocentij Papa ij. de dimittendis cathedralibus ecclesijs edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt, vel non audent in loco beneficij residere securi, Sed nec horum vllus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus valeat vllomodo beneficium, vel officium ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit quo in vita possit commode sustentari. Ad hec beneficiorum, & officiorum permutationes admittere que canonicis sanctionibus & Apostolicis constitutionibus, permittuntur. Caueant autem episcopi, & alij predicti, Itemq; omnes electores, presentatores, & patrom tam ecclesiastici quam laici, quicumq; sint, ne verbo quidem aut nutu, vel signo futuri in huiusmodi beneficijs & officijs successores ab ipsius resignantibus, aut alijs eorum significatione vel hortatu designatur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualiscunq; intercedat.

Ceterum precipimus atq; interdiciamus ne ipsi episcopi, aut alij collatores de beneficijs & officijs resignandis predictis, aut suis aut admittentium consanguineis, affiniibus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum, audeant prouidere: quod si secus, ac etiam quicquid prater, vel contra formam predictorum fuerit a quocunq; timore attentatum, id totum ex nunc vires & effectum decernimus non habere.

Qui vero contrafecerint vt in eo quo deliquerint puniantur a beneficiorum, & officiorum collatione, nec non electione, presentatione, confirmatione, & institutione prout cuique competierit tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem a Ro. Pont. meruerint obtinere. & qui talia beneficia, seu officia receperint, eos predictis penis volumus subiaccere. Et nihilominus in eos qui sic suspensi conferre, eligere, presentare, confirmare vel instituire ausi fuerint, excomm. quo ad personas, quo uero ad Capitula, & conuentus a diuinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus, quibus nullus alius quam ipse Rom. Ponti. siue absolutionis, siue relaxationis gratiam (excepto mortis articulo) valeant impartire, prohibitione, & literis nostris predictis nihilominus in ceteris omnibus perpetuo valituris. Non obstantib; &c.

Hac Constitutio latissime declaratur per Parisium in tract. de resigna. benefi. par. 1. lib. 5. q. 6.

Decreto Conc. Trid. sess. 21. c. 2. de reform. prouisum est, quod ordinatus ad titulum beneficij, illud resignare non potest, nisi facta mentione, quod ad illius beneficij titulum sit promotus, neq; ea resignatio admittatur, nisi constituto, quod al unde viuere commode possit, & aliter facta resignatio nulla sit.

AD maiorem dilucidationem Bullæ Pij V. relatæ in fol. 104 sciendum est extare de clarificationem, quam ex authentico habuimus, videlicet. Nos Hieronymus tit. Sancti Pancratij S. R. E. presbyter Cardin. Matthæius Fidem facimus, & attestamus in libris Sacræ Congregationis Concilij, qui apud nos asseruantur, adnotatum esse, quod fel. Greg. XIII. declarauit beneficia iuris patronatus non comprehen-

di in §. ceterum, contento in Constitutione sanctæ mem. Tij V. relaxante prohibitionem de non admittendis resignationib. quo §. prohibetur Episcopi beneficia in eorum manibus resignata eorum, aut resignantium affinibus, consanguineis, vel familiaribus conferre.

Hieron Card. Matthæius.

Locus sigilli.

Quæ fides facta fuit ad requisitionem Reuerendissimi Archiepiscopi Salernitani.

ADDITIONO. Recolligendo huiusmodi causas, ex quibus Ordinarij possunt beneficiorum resignationes admittere. Prima est quando beneficiatus volens resignare est senex, & quisnam dicatur senex, comm. opinio est hoc remitti iudicis arbitrio considerata qualitate personarum propter complexionum diuersitatem, vt per Menoch. de arb. iud. casu 59. Paris loco superius allegato nu. 7.

Secunda causa est infirmitas volentis resignare beneficium quis autem dicatur valetudinarius comm. Doctorum sententia est hoc etiam iudicis arbitrio relinquere. Menoch. de arbitr. iud. cas. 60. esset talis in terminis nostris, qui ab aliquo malo corporis effectu adeo frequenter vexatur, quod non possit muneri sibi iniuncto satisfacere. Paris. ibidem nu. 12.

Tertia causa est quando beneficiatus est corpore impeditus & impedimentum esset tale vt non possit prestare id ad quod tenetur vel alias ipsi Ordinario videretur esse sufficiens. Paris. vbi supra nu. 32. qui hoc superius exemplificat in octo morborum generibus videlicet in leproso, in scabioso herculeo, in paralytico, in apoplectico, in habente morbum comitiale, in lunatico, in laborante morbo gallico producente vlcera per corpus, in habente manus tremulas, vel chiragram continuam, quorum morborum generalitate explicat Maiol. de irregul. lib. 2. c. 15. 16. 18. 19. & 24.

Quarta causa est quando beneficiatus est corpore vitiatu, vbi Paris. nu. 26. vsq; 54. exemplificat in sex corporis deformitatibus, scilicet in cæco, in claudo, in habente pedem fractum cum magna deformitate, in habente manum mutilam, vel articulatam manus ad vtendum inefficaces, in habente crus penitus abscissum, aut adeo contractum vt liguo pede sit opus, in gibboso, & tandem secundum eum in diminuto qualibet parte corporis notabili, quos defectus fusijs prosequitur Maiol. de irregul. lib. 1. c. 14. 19. & quæ sit ratio huius Constitutionis in hac parte, vide per Paul. Fusc. in tract. de visitat. lib. 2. cap. 28. numer. 18. accedit etiam quia aliquando hi diuini ministerijs tractandis impotentes sunt, ideoq; recta ratione constitutum fuisse tradit Menoch. de arb. iud. cas. 226.

Quinta causa est si beneficiatus est crimini obnoxius, vbi Paris. nu. 58. exemplificat in casibus in quibus ob crimen commissum venerit beneficio priuandus, videlicet in homicida, in simoniaco, in adultero, in concubinario qui post admonitionem non resipiscit, in sustinente excommunicationem per annum, in periuro, & in blasphemio. & ratio huius Constitutionis in hac parte erit, quia ad eorum priuationem etiam iura conueniunt, quæ assignare videtur Fusc. de visitat. l. 22. c. 28. nu. 25.

Quæstio tamen est an isti criminosi inquisitione pendente, quando in sententia ex deductis uenirent priuandi beneficijs, possint illa resignare tam coram Papa, quam coram Ordinario. R. quod simpliciter possunt etiam post receptas probationes & conclusum in causa c. dudum. el. 2. in fin. & vbi Doct. de elect. Rebuff. in praxi in tit. de mod. amitt. benef. nisi Boer. decis. 206. num. 3. modo siat mentio criminis & processus incepti, nisi crimen illud renunctantem indignum non redderet. Paris. in d. tract. de resignat. benef. tom. 1. lib. 3. q. 16. nu. 23. quod amplia etiam pendente appellatione

pellatione a sententia priuationis. cuius ratio erit quia sententia non priuat sine executione per text. in l. qui a latronibus. §. vlt ff. de testamen. que per appellationem suspenditur. Lap. alleg. 2. modo fiat mentio priuationis secundum veriore[m] & tutiorem opinionem. Paris. in d. quæst. num. 23. Ad fauorem autem alterius non possunt in duobus casibus. Primus postquam est conclusum in causa ita vt nihil restet nisi proferenda sententia, & est comm. opinio referente Paris. in ead. q. 16. sub nu. 46. & rationem assignante, quia tunc renunciatio indicatur dolosa, & malitiosa, & sic elideretur iudicium arg. text. in c. 2. de renunc. in 6. Secundus casus est postquam tales inquisiti sciuerint impetrationem factam a tertio decorum beneficijs in euentum priuationis. Boer. decis. 205. nu. 8. Lancellot. de attentat. c. 5. nu. 10. censeretur enim facta in fraudem, & præiudicium impetrantis cui est ius quesitum ad illa beneficia de quorum vacatione speratur. c. si postquam, de præb. in 6. c. fin. de cōcess. præb. eod. lib. huiusq; impetrationis in hoc casu communem, quotidianam praxim insinuat. Paris. in d. q. 16. num. 37.

Huius occasione quæro An ob delictum occultum ob quod quis esset beneficio priuandus possit ipse criminofus beneficium tuta conscientia retinere, an vero illud resignare teneatur. R. quod non tenetur resignare, cum nemo teneatur penam exequi contra se ipsum, & pena etiam ipso iure statuta in foro conscientie locum non habeat glos. cōmuniter recepta in c. fraternitatis. 12. q. 2. Couar. notab. in 4 lib. decret. part. 3. §. 8. nu. 10. cum suis extensionib. Nau. in man. conf. cap. 23. num. 66. & seq. limita nisi initium esset vitiosum, quale esset ingressus simoniacus, intrusio in beneficio cap. eum qui, de præben. in 6. & ibi Gemin. & similia secundo limita nisi a iure addatur. vt etiam in foro conscientie non possit illud retinere pro hoc habeo tex. Concil. Trid. loquentem de fructibus beneficij pro rata temporis absentie non retinendis tuta conscientia alia etiam declaratione non secuta. sess. 23. de refor. c. 1. vers. si quis autem. Tertio limita si ab ipso iure declaratur inhabilis ad illud obtinendum vt in eod. Conc. Trid. sess. 25. de ref. cap. 14 ceterisque constitutionibus hac verborum forma loquentibus.

Rursus quæro. Quomodo sit intelligenda priuatio beneficij propter crimen ipso iure a canone facta. R. vt non aliter sortiatur effectum nisi prius per sententiam a iudice declaratur ipsum reum illius criminis esse culpabilem per text. in capit. cum secundum leges. de heret. in 6. & per regulam generalem, quam in hoc facit Ioan. Andreas in cap. 1. nu. 10. de homic. in 6. Gomez. in reg. de ann. possessore quæstion. 52. & dictum fuit satis netabiliter supra in verbo Alienatio sub num. 49. amplia etiam si crimen esset notorium & eius author. prout indistincte ten. Couar. dicens quod ita praxis recepitur videtur in repet. capit. alma mater. de sent. excom. in 6. par. 1. §. 2. nume. 9 in fin. intelligendo ante declarationem posse conferri beneficium tanquam ipso iure vacans, licet non possit possessio auferri ab ipso possidente donec lata sit sententia declaratoria secundum Rip. in cap. sepe. de restit. spoliat. colu. pen. faciunt dicta per Nauar. conf. 12. de heret. in antiq. limita vt hoc non procedat cum contrarij consistet de mente legislatoris, & quando priuatio beneficij non imponitur proprie vt pena sed vt quadam conditio vel modus rei tradite vt in terminis c. licet canon, de elect. in 6. Nau. in man. conf. c. 25. num. 118.

Quid si in sententia condemnatoria super crimine lata nil fuerit dictum de priuatione beneficij. R. quod nisi hoc in ea exprimat ipse criminofus non est priuatus beneficio Rebuff. in prax. de modo amitt. benef. nu. 64. & ex com. opinio testante Paris. in suprad. q. 16. num. 30. limita nisi tale esset crimen, per quod ipso iure & ipso facto, id est simul atq; commissū est crimen beneficij priuatio irrogetur. Abb. in c.

inter dilectos. de excessu pralat. prope fin. & quoties canon utitur verbis executione denotantibus. de quibus late Felin. in capit. Rodulphus. de rescript. tunc enim sufficit pronunciarum reum illud crimen incurrisse ut locus sit pœne priuationis beneficii quæ & si non exprimat in sententia. intelligitur posita auctoritate iuris per tex. in l. 1. ff. ad Turpil. & colligitur ex dictis Gem. in c. 1. § sacri. de homicid. in 6. Diaz in pract. crim. 123. in verbo Beneficiis priuari.

An autem clericus criminofus beneficio priuatus teneatur ad restitutionem fructuum a die perpetrati criminis vide Felin. in capitu de quarta num. 32. de prescript. Diaz loc. prox. cit. Cou. in 4. l. decret. de sponsal. par. 2. c. 6. §. 7. nu. 8 & 8. Bo dec. 98.

Denique sciendum indices causarum criminalium concernentium priuationem beneficiorum; eorumque affines. & familiares non posse beneficia illa impetrare ex Bulla 20. Pij 4. incip. Cupientes & c. relata infra in ver. Beneficiorum priuatio.

Sexta causa est quoties beneficiatus esset censuris ecclesiastici irretitus de quibus in c. quarenti. de verb. signif.

Septima causa est quando beneficiatus nequit ecclesiæ siue beneficio in seruire. & exemplificat Paris num. 93. in quolibet irregulari. clerico bannito. in demoniaco. & in muto effecto. de quibus vltimis plene loquitur Maiol. de irregul. lib. 1. cap. 26. & lib. 2. cap. 15. in qua septima causa includit etiam illos qui. & si possint non tamen debent ecclesiæ sine beneficio in seruire sub quo capite comprehenduntur primo clerici turpiter & scandalose viuentes secundo lunatici. item patientes stomachi languorem. & sic vomitum. de quo etiam per Maiol. lib. 1. cap. 27. Item illiterati de quibus habetur in Concil. Trid. sess. 21. de ref. c. 6. idque propter scandalum quod dant in ipso seruitio ad quod sunt obligati & vltimo secundum eum num. 105. continentur habentes morbum caducum.

Octaua causa ex qua Ordinarij possunt recipere resignationem beneficiorum. est quando beneficiatus vnum aliud. aut plura obtinuerit beneficia. quod prohibetur per decretum Conc. Trid. sess. 24. de refor. capitu. 17. quando vnum est sufficiens ad congruam sustentationem ratione in eodem text. assignata in verbis illis cum ecclesiasticus ordo & c. ab eodem Paris declarata num. 116. aliasque rationes tradit Alph. Hoied. in tract. de incompatib. benef. par. 1. c. 19. nume. 2. qui doctores asserunt contrascentes mortaliter peccare iuxta glos. quam celeberrimam. & ad hoc receptam inquit Nauar. in Miscellan. 62. de orat. numer. 1. & in consil. 26. de prab. in antiq. in cap. dudum. el. 2. in ver. retinere de elect. idque amplia ut non excuset comm. obseruantia in contrarium etiam si esset temporis immemorabilis ex alleg. per Paris. num. 119. cum seqq. & per Hoied. in d. capitul. 19. numero 9. limita nisi in hoc cum aliquo adesset dispensatio ex rationibus adductis per eum. Paris. in eodem loco nume. 125. & per Hoied. d. num. 9. & tunc an dispensatus in hoc sine rationali causa sit tutus quo ad Deum. comm. sententia est quod non. teste Couar. lib. 4. de sponsal. part. 2. c. 6. §. 9. nume. 9. in quam etiam descendit Abb. in c. extn. pandæ §. qui. vero. nu. 43. de prab. & pradicti Doctores confirmant. Et qua pesseret esse iusta causa illa retinendi. & etiam dispensandi vide Nauar. in man. conf. cap. 25. sub nu. 128. & 129. & in consil. 1. de Constitut. in antiq. sub num. 40. Quod autem dicatur beneficium sufficiens ad congruam sustentationem iuxta mentem dicti Concilij. quia hoc non est a iure definitum. & sub certa regula comprehendendi non potest. cum illud quod respectu vnius dicitur magnum respectu alterius dicitur paruum. vera. & recepta sententia est referente Par. ibidem numero 132. hoc relinqui arbitrio iudicis paulo plus. vel minus aslimandum per reg. l. ff. de iure delib. & c. de causis. §. illis etiam. de off. deleg. consideratis considerandis. qualitate personarum. locorum. & rerum

porum, de quibus præter Nauar. loco citat. latissime habetur per Paris. & Hoied. in locis præalleg. Et an in iudicanda beneficij sufficientia debeat haberi ratio bonorum patrimonialium ipsius beneficiarij R. negatiue stante commun. opinione que se habet posse clericum conseruare proprium patrimonium eiusque fructus, & beneficijs, reditus in proprios vsus impendere in quam sententiam præter alios cõsentunt Innocen. & Abb in c. episcopus. de præb. Felin in cap. postulasti de rescript. Francisc Sarmen in tract. de re dit. eccles. par. 1. cap. 1. num. 18. Couar. in capitul. 1. num. 2. de testam. Nauar. in apolo. lib. de re dit. eccles. quæst. 1. monit. 30. eamque post responsiones ad aliquas obiectiones, quibus commun. hæc sententia improbat, firmat Alphons Hoied in d. cap. 19. num. 45. In quo animaduertendum differentiam esse, an quis possit honeste, & sic sine penuria viuere, & an possit decenter, & commodè viuere, iuxta glos. notab. in capit. 1. §. sane. vers. absque penuria, vbi Franc. & Gemin. de stat. regul. in 6. quam etiam sequitur Panor. in cap. 1. num. 4. de institut. & in cap. postulasti, notab. 2. de rescript. ipsamque solennè in hoc prædicat. Nauar. in d. Miscellan. 62. numero 8. asserens illud dici sufficere ad viuendum honeste alicui quod sufficit ad viuendum ita vt non cogatur mendicare, & secundum huc intellectum ex mente ipsius Nauar. loc. citat. ad effectum vt quis possit ad ordines sacros promoveri ex disp. Concil. Trident. sess. 21. de ref. capitul. 12. beneficium 30. aureorum communiter ad honeste viuendum pro sufficienti haberi, non autem ad commodè & decenter viuendum secundum terminos in quibus loquimur. idem confirmat Paris. vbi supra nu. 155.

Circa renunciationem beneficij, ad cuius titulum quis est promotus, qua ratione exprimi debeant illa duæ qualitates de quib. in Concilio vide per Paris. in d. tract. to. 1. lib. 2. q. 6. num. 38. cum seq. Et quid si Ordinarius admiserit huiusmodi renunciationem contra formam decreti Concil. Trident. R. a sacra Congreg. eiusdem Concil. resolutum fuisse referente eodem Paris. in proxime alleg. quæst. 6. sub num. 41. non posse prædictum Ordinarium eidem resignanti beneficium, illud iam resignatum restitue re collationeque inde factam tenere, ipsumq; Ordinarium teneri de proprio resignanti vitæ necessaria subministrare iuxta disp. capitul. Episcopus. de præb. illud autem non procedere in permutacione æquivalenti eadem Congregatio censuit. Quid autem si quis ad tit. cuiusdam beneficij ad sacros ordines promotus, & nihil aliud habens vnde viuere posset illud renunciauerit reseruata sibi pensione centum ducatorum nulla facta mentione quod ad titulum illius beneficij sit ordinatus, num. talis resignatio sit valida stante supra d. Concilij decreto vide Nauar. ad partem affirmatiuam inclinantem ratione vt ibi per eum cons. 23. de præb. in ant. q.

Nonna causa est, quando contingeret beneficiatum ad aliud beneficium promoueri quo casu talis resignatio non tam dicitur fieri propria voluntate quam ex necessitate per tex. in c. de multa de præb. & in extrauag. Execrabilis vers. Qui vero deinceps, eod. titul. inter communes. Hinc incidenter quæro An, & quando per asecutionem alterius beneficij ipso iure vacet primum. In quo Prima fit conclusio quod Quan- habens beneficium curatum si aliud curatum obtineat, ipso iure vacat primum vt do per in iuribus præalleg. & in cap. cum singula. de præb. in 6. cum alys concord. Diaz. in afsecu- sua præct. cum capit. 42. ver. Beneficia plura possident, quia per disp. Concil. Trident. tionem sess. 7. de ref. c. 4. & sess. 24. de ref. cap. 17. incompatibilia iudicantur, eritque ratio; rius be- clarum est enim in illis personalem residentiam esse necessariam, cap. quia nonnulli. neficij de cler. non resid. cum similibus, & impossibile est, quem vno eodemque tempore in vacet diuersis ecclesijs residere posse Lap. alleg. 116. numer. 3. & cum regimen ac cura ani marum marum sit ars artium capit. cum sit ars. de etat. & qual. Rebuff. in præx. in titul. de primu.

non residen. num. 20 ideoque in hoc videtur electa industria persona & non potest regulariter per Vicarium deseruire art. ex. in l. inter artifices. ff. de solut. cap. fin. §. 1. de offic. deleg. cap. is cui eod. tit. in 6 Abb. in c. extirpanda. §. qui vero, de præb. Quod vero non intelligatur procedere per solam gratia impetrationem ad secundum beneficium, sed post obtentam pacificam ipsius possessionem clem. gratia ubi Card. Zabara quest. 12. de rescript. vel si acceptata collatione per eum steterit, quo minus ipsam haberet. cap. comissa de elect. in 6. & primum intelligitur vacare ipso iure sic tamen ut eius possessio alteri tradi non possint, nisi vocato primo possessore c. licet episcopus. de præb. in 6. quæ verba ipso iure in eo quod attinet ad hoc propositum pulchre declarat Greg. Tolos. in institut. nou. rei beneficiar. cap. 25. num. 1. 2. & 3. Amplia hoc adeo esse verum quod etiam post obtentam pacificam possessionem alterius beneficii incompatibilis in quo quis iuste putabat sibi ius eo esse quasiu & vere non erat ut in hoc casu primum non vacet, & poterit ad illud redire absq; nouo titulo, & collatione. Nauar. in conf. 31. num. 3. de præb. in antiq. per tex. in ca. si beneficii. de præb. in 6. Secundo amplia quoties non posset fructus secundi beneficii percipere eo quod alteri ex aliqua causa debeantur, tunc enim non censetur vacare primum cap. si tibi concesso ubi Gemin. & Franc. de præb. in 6. Quæ vero dicatur pacifica possessio, vide glo. & ibi Doct. in d. cap. commissam in ver. pacificam Cassad. decis. 9. de caus. posses. & propr. Mascard. singulariter in proprijs terminis loquentem de probat. conclus. 183. Limita & primum ut licite possit quis duo beneficia curata obtinere quando vnum ab altero legitime dependet capi. super eo. ubi glos. & Franc. de præb. in 6. cap. eam te, de atat. & qual. glos. in cap. dudum. el. 2. in ver. intitutam de elect. & ratio huius compatibilitatis est, tum quia beneficium per unionem amittit nomen beneficii & desinit esse per Oldrad. consi. 257. num. 15. & 18. (Cassad. decis. 13. super reg. Cancel. tum quia in ecclesia annexa non tenetur quis residere in qua poterit per vicarium deseruire. cap. extirpanda §. qui vero, de præb. Mandos. in addit. fin. ad Lap. alleg. 35. Secundo limita quando quis haberet unum beneficium curatum in titulum, & aliud in commendam. cap. qui plures. 21. quest. 1. d. cap. dudum. ubi glos. Rebuff. in prax. in tit. de commendam. num. 4. intelligendo de beneficio ad tempus commendato, & si ecclesia est parochialis non ultra sex menses. c. nemo deinceps. de elect. in 6. secus vero in perpetuum 1. ad uitam illius cui conceditur quia hoc equiparatur beneficio dato in titulum. Gomes. in reg. de insir. resign. q. 13. in fin. Nauar. in man. conf. c. 25. num. 126. & in conf. 1. num. 39. de constit. in antiq. Verum in hoc Alphons. Hoied. in tract. de benef. compatib. par. 2. cap. 4. num. 18. resolutiue tenet quod etiam attento iure nouissimo Conc. Frid. sess. 7. de ref. cap. 4. licitum sit habere duo beneficia curata, vnum in titulum, & alterum in commendam perpetuam, declarando primo dummodo illa concessio beneficii curati in commendam perpetuam simile habenti fiat a Papa, non autem ab Episcopo & ita ait intelligendum esse Nauar. d. cap. 25. num. 126. Secundo eo quod ex verbis Conc. Frid. in d. cap. 4. clare pateat nolle prohibere pluralitatem duorum beneficiorum s. vnus in titulum & alterius in commendam perpetuam, sed solummodo pluralitatem duorum beneficiorum collatorum per viam commende siue perpetue siue temporalis, & quod comenda nostri temporis hodie semper fiant in perpetuum ad utilitatem commendatariorum asserit. Paris. de resign. benef. lib. 1. q. 5. nu. 40. Tertio limita si de duob. beneficijs curatis, alterum esset habitu, & potentia curatum, & non actu quia istud non cadit sub dispositione in iurum supra alleg. Abb. in d. c. de multa. sub nu. 42. rationibus ut ibi per eum Io. Sylua in tract. de benef. 3. par. qu. 42. Staphil. de lit. grat. titu. de qual. & stat. benef. num. 20. & est commun. opin. ut per Benedic. Capra

Capra in tracta. regul. & fallent. regul. 90 num. 74. cum seq. esset enim tale quando tunc temporis ex defectu Parochianorum non posset cura exerceri, ut quia occasione pestis, vel timore hostilitatis, vel alia de illo loco parochiani recesserunt transferentes se ad alienas parochias glo. in cap. licet canon. in ver. parochialis de elect. lib. 6. & firmat Nauar. in alio proposito in cons. 4. de prab. in antiq. declarando nisi postea per reuersionem ipsorum parochianorum ad desertam parochiam illud beneficium ad actum cura reducat, quia tunc cessaret compatibilitas, & tenetur ipse beneficiarius infra spacium sex mensium vnum ex prefatis dimittere ex d. decreto Conc. Trid. sess. 24. c. 17. Numquid autem licite ab vno obtineri possint duo beneficia curata propter eorum tenuitatem, & insuper quid agendum erit, si hac de causa sibi concessa fuerint, & postea dicta beneficia ad pinguiorem fortunam peruenierint ira quod vnumquodque illorum per se esset sufficiens ad congruam sustentationem ipsius beneficiarii primum, & secundum tangit, & explicat Hoied. in suo tract. de benef. compatib. par. 2. c. 5. num. 4. & c. 6. 14. cum seq.

Secunda sit conclusio illud idem affirmandum in obtinente dignitatem vel personatum ut per adeptionem alterius ipso iure inducatur vacatio prima, ut clare habetur in d. c. de multa & in d. extrau. execrabilis, adeo ut nullo modo contrarium ex consuetudine introduci possit. c. 1. & ibi scribes de consue. in 6. optimaq; ratione per dicta iura hoc est prouisum tum quia quando vni assignantur dua dignitates, vel personatus in eadem ecclesia, illud eccles. defraudatur necessario ministerio unius beneficiarii, & consequenter ex ministrorum paucitate diuini cultus diminutio fit cum potius sit augendus. c. ex parte. de const. tum quia ex eo quod quis pluralis in aliqua ecclesia uendicans sibi stipendia plurimorum contra tex. in d. c. quia nonnulli, sequitur maxima inaequalitas. s. quod alius quidem esurit alius autem ebrius est. Quam conclusionem etiam declara. ut sup. videlicet dispositioni predictorum iurium non esse locum nisi secunda asecutio dignitatis vel personatus sit pacifica non solum de facto s. ut in possessionis apprehensione non sit in continenti deturbatus per reiectionem ab illa sed etiam de iure. s. ut non sit litigiosa dummodo in limitibus legitimae possessionis moueatur sibi s. prout expresse habetur per A. Egid. de Bellam. decis. 596. Staphil. de lite grat. tit. de qualit. & stat. benef. nu. 48. & de intellectu d. extrau. execrabilis disponentis circa dimissionem verbaliter sub publico testimonio faciendam de primo beneficio curato seu dignitate coram Ordinario vide A. Egid. Bellam. conclu. 754. & Staphil. de lit. grat. tit. de var. mod. vacat. nu. 59. Quid vero iuris sit in beneficiis illorum qui sunt promoti ad episcopatum prater. Doc. in c. cum in cunctis. s. cum vero, de elect. Vide Hoied. in tract. de incompatib. benef. par. 1. capit. 4. Mandos. in reg. de benef. vacat. per promot. q. 4. Gig. de pension. quaest. 56. Paris. de resig. benef. lib. 3. q. 1. nu. 75. & infra, & Card. Simon. in tract. de benef. q. 27.

Tertia conclusio sit, Quando duo beneficia sunt vniforma & similia, & eiusdem speciei, tunc per alterius adeptionem in eodem lecto vacat primum ipso iure & literas de concess. prab. etiam si iure annexionis ad aliquam dignitatem alterum pertineret. clem. fin. de prab. Nauar. cons. 23. eod. tit. in nouis. secus uero si sint disformia. Rebuff. in prax. de dispens. rat. atat. s. incompatibilia. num. 4. Franc. in d. cap. 1. de consuetud. in 6. ut esset thesauraria cum cappellania in eadem ecclesia Nauar. consil. 22. de prab. in nou. canonicatus cum dignitate idem Nauar. consil. 24. eod. tit. quae etiam habentur loco vnius Staphil. de lit. grat. fol. 12. Declaratur haec conclusio non procedere quando beneficium veniret secundario in quandam consequentiam primi beneficii ut quando quis est rector alicuius ecclesiae & percipit redditus alicuius cappellaniae in ea sita, quo casu non dicitur duplex in beneficio quia cappel-

la venit secundario arg. tex. in cap. super eo de prab in 6. Lap allg. 117. & ita declarat Felin in cap. ex parte el. 2. num. 3. de rescript. verum quo ad propositum nostrum, & ad effectum incompatibilitatis vt duo beneficia dicantur vniformia, non sufficit quod vno, & simili nomine nūcupetur, sed requiritur ut sint instituta ad vñ & eundem finem, habeantque idem prorsus officium, & onus, secus si diuersum, uel non eodem tempore explendum. Nau singulariter consil. 16. de prab. in nou. & dicuntur beneficia esse sub eodem tecto quādo sunt intra eandem ecclesiam eiusque circuitum Rebuff. in prax. de dispens. rat. etat. S. etiam si sunt sub eodem tecto. An autem in vna & eadem ecclesia possit quis duas obtinere pensiones absque dispensatione, & an dispensatus ad duo beneficia censeatur dispensatus, vt possit illa obtinere intra eandem ecclesiam quādo illud in dispensatione non exprimitur, habetur per Rebuff. loco prox. citato & late disputat vtrumque articulum Alphons. Hoied. in tract. de incompatib. benef. par. 1. c. 20.

Quarta, & vltima conclusio in presenti questione erit, quod omnia alia beneficia prater illa de quibus statuitur in d. cap. de multa. & in d. extranag. Execrabilis quamuis sint ex aliqua causa incompatibilia cum alijs non vacant ipso iure etiā post Conc. Trid. sess. 7. de ref. cap. 4. & ratio est quia nulla pœna, ipso iure incurritur nisi in casibus a iure expressis iuxta glos. pen. & memorabilem in cap. si de iure patr. alijsque rationibus firmat Nauar. in cons. 17. de prab. in nou. prout etiā censuit Rota diuersor. par. 1. decis. 484. sed datur electio ita vt teneatur illorum vnum quod maluerit relinquere c. referente, & cap. prater ea, de prab. & multi effectū resultant an inducantur ipso iure beneficiorum vacatio, an vero per sententiā quos cumulat Hoieda in d. tract. p. 1. cap. 13. nu. 59 cum seq. & Gregor. Tolosan. vbi supra c. 26. nu. 13. & infra Paris. de resign. benef. lib. 3. q. 1. & ad refrenandam beneficiorum pluralitatem veluti animabus periculossima legendus est Diaz. in sua pract. crim. c. 42. in ver. Beneficia plura possident.

Decima causa est quādo clericus beneficiatus vellet religionem ingredi, aut matrimonium contrahere, dummodo statim re ipsa id exequatur & in primo casu non poterit ipse Ordinarius beneficium conferre nisi secuta professione cap. beneficium de regular. in 6. in secundo vero non sufficerent sponsalia Fusc. de visit. libro 2. c. 28. sub num. 18.

Vndecima, & vltima causa est quando beneficiatus nequit, aut non audet propter capitales inimicitias in loco beneficii securus residere. Qua autem dicatur capitalis inimicitia remittatur iudicis arbitrio Grammat. cons. 57. nu. 9. Menoch. de arbitr. iud. cas. 110. qua posset argui si ex magna causa precedente fuerit ipsius beneficiarij vitæ insidiatum, vel de vniuersa substantia controuertatur, de quibus cōturbis plene per Mascard. de probat. conclus. 899. verum an tales inimicitie sint legitima causa ut semper beneficiatus excusetur a non residendo dicitur infra in verbo Residencia.

Attamen vt renūciatio ex relatis causis ab ipsis Ordinarijs admitti possit requiritur, vt resignans si esset in sacris ordinibus constitutus, habeat aliunde vnde vitā commode sustentare possit, & ratio erit ne in opprobrium ordinis mendicare cogatur, vel sordidum aliquē questum exercere c. ad supplicationē, de ren. & habetur in Conc. Trid. sess. 21. de refor. in c. 2. in prin. quod amplia etiā, si quis fuerit ordinatus ad titulum patrimonij vt Ordinarius in ipsa beneficij renūciatione debeat inspicere an ei supersit tantum, vt ipsius iudicio commode viuere possit. Paris. ibidem nu. 176. limit. an si renunciāns sit religionem ingressurus, quia tunc cessat ratio de allegata mendicitate qua exceptio in d. constitutione firmat regulā in alijs casibus non exce-

¶ *Exceptiuatis l. nam quod liquide. §. legetur. in fin. ff. de pen. leg.*

Quid si ordinarij admittant beneficiorum resignationem absq; quo adsit aliqua ex prædictis causis, num puniatur aliqua pena R. quad non, vt aduertit Paris. num. 225. sed resignatio erit nulla propter decretum irritans ibi, quod si secus & c.

Et quare Ordinarij per istam constitutionem prohibeantur beneficia ex prædictis causis resignata conferre suis, aut admittentium, seu dimittentium consanguineis, affinis, & familiaribus etiam per circuitum vt in ea continetur. R. quia si hoc facerent hæc renunciatio præsumeretur tacite, & indirecte facta ad fauorem quæ coram eis fieri non potest vt supra dictum est, & quod directe prohibetur censetur prohibitum etiam indirecte cap. cum quid vna via, de reg. iur. in 6. Quæ autem sit ratio quod resignatio ad fauorem certa persona quæ non potest fieri coram Ordinario, secus sit coram Papa, vide per Greg. Tolos in institut. nou. rei benef. cap. 28. sub num. 8.

Et quid si Ordinarij ignorantes hanc constitutionem contrauenerint conferendo huiusmodi beneficia sic resignata talibus personis prohibitis, an ligetur respectu penæ in d. constit. impositæ Resp. in praxi affirmatiuam opinionem tanquam tutiorem seruari vt etiam in casu ignorantia habeatur absolutio a Summo Pont. testate ibidem Tar. sub num. 121. se in proprijs terminis huius const. Pij V. ita vidisse obseruari.

An autem Ordinarij in Curia Romana commorantes possint huiusmodi resignationes beneficiorum recipere, & illis admissis conferre cui eis placuerit Resp. Co. uar. lib. 2. var. resol. cap. 20. sub num. 8. tenere quod non, quia ex hoc dicatur vacare in curia, & eo casu collatio palam ad Sum. Pontificem spectat cap. 2. de preb. in 6. licet communiter Episcopi referente Gommel. in reg. de non iud. iux. for. sup. adhibeant hanc cautelam in conferendo vt exeant ab vrbe ad hoc vt dicantur esse in aliena diocesi.

Pro complemento visum est insinuare quod non obstante hac constitutione prohibente, vt in huiusmodi renunciatione coram Ordinario facienda nec etiam nutu designari possit successor in beneficio alias collatio sit inualida. posse resignantem nutu non precedente dimissione facta in foro conscientia rogare collatorem absque labe simonia vt conferat beneficium a se nominato, neque etiam peccare renunciates ea intentione, vel spe concepta quod Ordinarij conferent illud beneficium cui ipsi uolent quando nihil horum est in conuentione deductum, cum alias esset iniicere laqueum, contra tex. in cap. de uiduis. 27. q. 1. quia nix aliquis ad hoc spontanee inducitur absque prædictis. Probantur hæc per ea quæ Domini de Rota declarauerunt referente Casadoro decis. 2. de simon. & ex dictis per Nau. in man. conf. c. 23. nu. 107. & 109. & in cons. 36. & 38. de simon. in antiq.

Siendum est etiam quod ad obuiandum illis qui beneficia acceptant vel procurant animo non retinendi, sed alteri renunciandi, seruatur in Curia quod in examine faciendi detur illi iuramentum quod tale beneficium non recipit animo renunciandi ita refert Parisius de resigna. benef. lib. 9. q. 10. in fine. Ideo Innocen. nonus bene instituit ut accipens beneficium curatum, vel simile, non possit illud renunciare ante triennium ut ibi, ut testatur Dominus Isidorus Muscouus in tracta. de Maestate militantis ecclesie lib. 1. par. 3. c. 2. rub. de benef. fol. 451.